

Unikátní schodiště Evy Jiřičné pro pardubický zámek se rodí v Brně

30.10.2025 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Podle návrhu světově uznávané architektky Evy Jiřičné vzniká v brněnských dílnách společnosti Empate prototyp mimořádného skleněného schodiště, které bude součástí společenského traktu Zámku Pardubice. Další postup prací zde společně probrali zástupci investora (Pardubický kraj), projektanta (Ateliér AI DESIGN) a uživatele (Východočeské muzeum v Pardubicích). Subdodavatel stavby - společnost Empate uspěla ve výběrovém řízení na tento výjimečný projekt v mezinárodní konkurenci.

„Pro Pardubický kraj jsou nyní v kultuře v krajském městě dva největší ostře sledované projekty právě na zámku, kde sídlí Východočeské muzeum. Kromě návštěvnického centra a expozice přírody v nádvořním traktu to je společenský sál v paláci zámku, který propojí s jeho zázemím právě ikonické skleněné schodiště podle architektky Evy Jiřičné. Památkáři nám povolili probourat propojení pater tam, kde nejsou dochované historické stropní konstrukce. Naopak v místech, kde byl vzácný renesanční malovaný strop, jsme ho nechali po dobu stavby sejmut a dodavatel ho převezl do restaurátorských dílen v Brně k ošetření. Měli jsme možnost si ho v Brně také prohlédnout a myslím, že se návštěvníci mají na co těšit,“ uvedl radní Pardubického kraje pro kulturu Roman Línek.

Kvůli čerpání evropských fondů na stavbu je pro Pardubický kraj důležité, aby vše postupovalo podle harmonogramu. „Proto jsme uvítali, že firma Empate postavila nejprve prototypové řešení schodiště ve svých dílnách, aby se vyrovnala se všemi nástrahami tak říkajíc nanečisto. Při vlastní realizaci na pardubickém zámku by se tak montáž mohla uskutečnit už najisto bez nepříjemných překvapení a komplikací,“ dodal Línek.

Schodiště ze skla a kovu je oříšek

„Musím říct, že to opravdu nebylo jednoduché. Schodiště je technologickým unikátem, kde se spojuje tváření, zakrucování, svařování a leštění s přesností 0,05 milimetrů. Má 12 metrů výšky a průměr přes 5 metrů, nosná nerezová síť obsahuje 114 táhel dlouhých přes 10 metrů a je napnutá na sílu asi 10 tun. Celkem konstrukce zahrnuje 14 000 svárů a více než 12 000 leštěných komponentů. Pro výrobu bylo nutné vyrobit speciální zakružovací stroj, protože standardní zařízení nedosahovalo požadované přesnosti. Výrobě architektonického skvostu předcházelo více než pět měsíců projektování a příprav. Teď se u nás můžete podívat na napnutou vypletenou síť, která ještě není z leštěného materiálu, jaký bude na originálu, a na několik skleněných schodů,“ shrnul přípravné práce výkonný ředitel firmy Michal Šmidrkal.

Výsledek posoudili také architekti Eva Jiřičná a Petr Vágner, kteří jsou pod návrhem podepsáni. Spolupracují spolu téměř 30 let, ale toto schodiště je jedinečné. „Schodiště pro pardubický zámek vzniklo jako součást vývoje všech ostatních schodišť i konstrukcí, na kterých jsem pracovala vlastně celý život,“ říká paní architektka, jejíž poznávací značkou je právě kov a sklo. „Světlo dělá spolu se sklem divy, a to mě vždycky fascinovalo a snažila jsem se to využít, kde to bylo možné.“

„Krásné na tom je to, že my do historického prostředí vkládáme něco úplně současného. A ten kontrast, který to vyvolává, je velmi obohacující a podporuje celkový dojem z těchto prostor. Na tomto konkrétním schodišti je mimořádné obrovské množství miniaturních svárů, které nejsou vůbec vidět a společně vytvářejí na jedné straně tu vzdušnost a křehkost, a na druhé straně dostatečnou pevnost, která unese všechny působící síly,“ dodal Petr Vágner. Oba architekti byli nadšení ze

spolupráce s českou firmou, kterou neznali, ale která je překvapila svou precizností a zápletem pro věc. Svůj podíl na dobrém výsledku má i zkušený statik Karel Košek.

„Historie se vlastně opakuje. Když pardubický zámek vznikal, byl to na svou dobu unikátní projekt. A také nyní se na něm sešel tým velmi schopných lidí, kteří umí překonávat překážky, měnit budoucnost a dělat úžasné projekty. Z toho mám velkou radost,“ dodala Eva Jiřičná

Originál schodiště přijede firma do Pardubic montovat zkraje příštího roku. „Zatím pokračuje stavba bez větších problémů. Po stavební stránce bychom měli být hotovi na konci roku 2026 a pak přejdeme do etapy vybavování interiérů. Předpokládám, že provoz v sále začne v druhé polovině roku 2027 a Pardubice i celý Pardubický kraj získají v této národní kulturní památce prestižní společenský prostor,“ konstatoval radní Línek.

Renesanční strop se vrátí krásnější

Druhou brněnskou zastávkou investora a uživatele byly restaurátorské dílny odborné společnosti Pastiglia, kam byl převezen renesanční strop z budoucího vstupního foyeru. „Restaurátoři tady odstranili všechny předchozí nevhodné úpravy prvků stropu a zároveň opravili a zaretušovali veškeré defekty. V závěru prací bude strop ošetřen a zakonzervován, aby dále odolával vnějším vlivům prostředí a nedocházelo k jeho poškozování. Až budou hotové všechny mokré procesy na naší stavbě, strop se vrátí na pardubický zámek do původní prostor prostřednictvím nového kotevního systému,“ vysvětlil ředitel Východočeského muzea v Pardubicích Tomáš Líbánek.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/130652/unikatni-schodiste-evy-jiricne-pro-pardubicky-zamek-se-rodí-v-brně>